

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 8, 1989

Nr. 218

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Kad būtų pasiruošę pripažinti nepriklausomybes

Pabaltiečių atstovai Europos Parlamente

Strasburgas. — Praėjusios Europos Parlamento sesijos metu spalio 23-27 dienomis, didesnė baltiečių grupė aplankė keletą parlamentarų. Grupę sudarė kaip praneša lietuvių atstovas Kasparas Dikšaitis, Pasaulinės Baltijos Santalkos pirmininkas estas Mado Kari, atvykęs iš JAV, tos pačios organizacijos igaliojiniai — Viktor Lepik ir dr. Bern Nielsen-Stokkeby (estai), Gunars Meierovica ir Janis Ritenis iš Vokietijos, Latvijos Liaudies fronto atstovai — Janis Jurkans ir Juris Rozenvalds iš Rygos ir latvių veikėjai E. Voitkuns (Australija), Imanta Liegis (Anglija) ir Peters Vasarins (Švedija). Lietuvių atstovavo VLIKO igaliojiniai Kasparas Dikšaitis, kuris kartu su J. Riteniu organizavo visus susitikimus.

Krikščionių demokratai už Pabaltijo nepriklausomybę

Grupė, o kartais tik ir keli jos atstovai, pasimatė ir kalbėjosi apie Pabaltijo klausimus su sekančiais parlamentarais: Otto von Habsburg, Christopher Beozley, Manuel Medina Ortega, Niels Anker Kofoed. Be to, visa grupė aplankė Krikščionių Demokratų frakcijos pirmininką dr. Egon A. Klepsch (Vokietija) ir Politinės komisijos pirmininką Giovanni Goria (Italija). Abu išklausė pranešimus ir domėjosi padėtimi

Vytauto Didžiojo universitete

Kaunas. — Vytauto Didžiojo universitetas — Universitetas Vytaiuti Magni neturi savo patalpų — jas nuomoja iš Politinio švietimo ir Menininkų namų. Jis neišlaikomas valstybės lėšomis. Mokymo programą ir planus nustato paties universiteto vadovybė. Naudojamos ir kitomis patalpomis.

Zemės ūkio akademija pradžia davė 10,000 rublių, padėjo įvairios įmonės, paskirdamos mažesnes sumas pinigų. Tų pinigų užteks tik ligi Nauju metų.

Dėstytojų dalis

Jame dėstys ir išėvijios lietuvių mokslininkai. Prof. Julius Šmulkštys iš Indianos universiteto dėstys marksizma-leninizmą, prof. Liucija Baškauskaitė iš Californijos universiteto — antropologiją ir kultūrą, monsinjoras Vytautas Kazlauskas iš Romos Grigalijos universiteto religijotyrą, o profesorai Kestutis Skrupskelis iš Californijos universiteto ir Vytautas Daniela iš Australijos dėstys filosofiją. Prof. Rimas Kalvaitis iš Naujosios Anglijos skaitys ekonomijos kursą. Jie visi ten galės būti tik mėnesį laiko, nes ilgesniam laikui negali išvykti iš savų universitetų.

Tik čekagiskiams pažįstamas Arvydas Žygas gali ilgiau pasilikti, kuris dabar skaito antropologijos įvado kursą. Jis gauna mokslininkams skiriamą Fulbrighto stipendiją.

Pabaltijo kraštuose. Dr. E. A. Klepsch (susitikime dalyvavo ir parlamentaras Horst Langes, Vokietija, buvęs valstybės sekretorius) pabrėžė, kad jo frakcija ir toliau remia baltų pastangas atgauti nepriklausomybę.

Pasaulinės Baltijos Santalkos pirmininkas M. Kari įteikė visų frakcijų pirmininkams laiška, kuriame paprašė:

a) sekti vystymąsi Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje,

b) suteikti aktyvią moralinę ir praktinę paramą politiniam nepriklausomybės siekimui, besireiškiančiam Pabaltijo valstybėse ir

c) kreiptis į savo vyriausybes, kad jos būtų pasiruošusios pripažinti nepriklausomybes, kai jos bus paskelbtos.

Latviai atšaukė igaliojimus

Prie neformalios Baltic Inter-group Europos Parlamente veiklos prisidedančių parlamentarų skaičius sumažėjo iki penkių. Besikalbant su vienu parlamentaru, pasidarė neaišku, kas sudaro Baltic Inter-group valdybą.

Janis Jurkans įteikė atitinkamiems parlamentarams Latvijos Liaudies fronto pirmininko D. Ivans pasirašytą raštą, kuriuo atšaukiamas Algijū Klimaičiui suteiktas igaliojimas atstovauti Liaudies frontui Europos Parlamente ir Europos Taryboje.

Universitetas tebeprisiima norinčių dirbti universitete pareikšimus. Šį universitetą lanko ir maždaug 200 laisvų klausytojų.

Gausiai esą lankomos Arvydo Žygo paskaitos ir Kauno Kunigų seminarijos dėstytojo docento Kajačko krikščioniškos istorijos kurso paskaitos.

Libane parlamento sekmadienį išrinko naują prezidentą, kuris yra krikščionis ir patvirtino taikos planą baigti 14 metų trunkantį civilinį karą. Naujasis prezidentas Rene Moawad yra maronitas katalikas. Jo išrinkimu pasidžiaugė tuoj pat Sirija ir Amerika.

Prezidentas George Bushas lydi Prancūzijos prezidentą François Mitterrandą Keenepunkte, Meime valstijoje, kai jis buvo atvykęs neformaliems pasitarimams šį pavasarį. Čia buvo atvykę ir kitų valstybių vadai.

Rytų vokiečių egzodus didėja

„Revolucija iš apačios“ su milijonu demonstrantų

Rytų Berlynas. — Prieš keturias savaites tik keli tūkstančiai berlyniečių susirinko gatvėse reikalauti politinių pakeitimų, nedrąsiai, be aiškios programos. O praėjusių savaitgalį Rytų Berlynas jau stebėjo pusės milijono minia šoninės gatvėse drąsiai reikalaujančią laisvės, susijungimo „su broliais anapus sienos“ ir kaip vienas kalbėtojas pasakė: „prasidejo revoliucija iš apačios“.

Ziniomis iš Čekoslovakijos sostinės, Rytų Vokietijos vyriausybė sutiko leisti savo piliečiams išvykti į Vakarų Čekoslovakijos parodant tik paprastą asmens dokumentą. Tai pirmas kartas, kai Rytų Vokietijos komunistinė valdžia leidžia laisvai vykti į Vakarų Vokietiją.

Gal ir milijonas

Vakarų vokiečių žinių agentūra mano, kad demonstrantų galėjo būti beveik milijonas. Policija netrukė demonstrantams žygiuoti gatvėmis, kuriomis bet koks susisiekimas nebebuvo įmanomas. Į Pragę atvykusi

Spalio 28 d. netoli Masiagalos, kur kadaise buvo demarkacinė linija buvo atidengtas paminklinis akmuo ir pasodinta žuolų. Ant akmens užrašas: Vilniaus krašto atgavimo 50-metis 1939-1989.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Rytų Vokietijos vyriausybė, kaip praneša vokiečių žinių agentūros, vakar pasitraukė iš pareigų. Naujasis prezidentas Egon Krenz galės sudaryti naują reformoms palankią vyriausybę.

— Sovietų Sąjungoje vakar įvyko komunistų revoliucijos 72-sis paminėjimas, tačiau Maskvoje ir kitur buvo ir priešingų demonstracijų, kur dalyvavo dešimtimis tūkstančių žmonių.

— Bulgarijoje, kaip praneša Reuterio agentūra, Sofijoje pirmą kartą įvyko demonstracijos. Maždaug 4,000 žmonių minia reikalavo „demokratijos“ ir „glasnost“. Neuniformuota policija buvo apsupusi Aleksandro Nevskio aikštę, tačiau netrukė demonstrantų atstovams įteikti peticiją su 11,545 parašais vyriausybei. Demonstracijos organizavo Eco-glasnost grupė.

— New York Times žurnalas praėjusio sekmadienio laidoje plačiai rašo apie Lietuvos krepšininką Šarūną Marčiulionį, net per šešis puslapius įdedamas ir jo spalvotą nuotrauką, kai jis pradėjo žaisti profesinėje San Francisco komandoje. Ilgame reportaže žurnalistas Peter De Jonge jį vadina „sovietų krepšininku“, bet pačiame tekste Šarūnas pabrėžia, kad jis lietuvis.

— Washingtono Teisingumo departamentas ruošiasi praveisti bylas septyniuose valstijose, įskaitant ir Illinois, kai buvo padaryta Taupymo ir skolinimo bendrovės piniginiai išekvojimai maždaug 160 bil. dolerių sumoje. Departamentas ruošiasi paskirti 100 prokurorų ir 100 FBI agentų paruošti toms byloms.

— Graikijoje įvykusiose praėjusį sekmadienį rinkimuose laimėjo daugiausia balsų konservatyvioji Naujųjų demokratų partija, tačiau neturi žymios parlamentarinės daugumos, kad galėtų pati viena sudaryti vyriausybę. Vedami pasitarimai koalicinės vyriausybės sudarymui.

— Vladimiras Horovitzas, legendarinis pianistas, kuris buvo gimęs Kijeve, mirė sulaukęs 86 metų New York. AP žinių agentūra pastebi, kad per šešias dekalas jis buvo vienas daugiausiai apmokamų pasaulyje muzikų, kitas toks esąs tenoras Luciano Pavarotti. Jo žmona Wanda, kuri yra dirigento Toscanini duktė, palaidos jį Toscanini šeimos kapuose Milane. Penktadienį La Scalos rūmuose įvyks atsisveikinimas.

— Londone britų premjerė Margaret Thatcher sekmadienį pareiškė, jog, jei ji laimės ketvirtą terminą būsimuosiuose rinkimuose, tai po to daugiau nebekandiduos į Britanijos premjerės postą.

— Sovietų Sąjunga tyliai, be reklamos, atidarė savo pirmąją banką Amerikoje, New Yorko mieste

tokių užrašų: „Atiū Vengrijai!“ Minia reikalavo, kad Rytų Vokietijos vyriausybė pasitrauktų. Naujasis Forumas — vokiečių sąjūdis vis daugiau reikiama demonstracijų vadovavime ir turi vokiečių pasitikėjimą. Pirmadienį demonstravo 7 miestuose.

O Leipzige 200,000

Penktadienį iš savo pareigų atsisakė Leipzigo miesto meras Bernd Seidel, nes nebeturi pasitikėjimo liaudyje. Praėjusių pirmadienį Leipzige, kaip pati Rytų vokiečių žinių agentūra pranešė, demonstravo maždaug 200,000 vokiečių. Kalbėjusiųjų tarpe šį kartą jau buvo ir partijos žymių asmenų, daugiausia intelektualų, ypač rašytojų ir artistų. Plakatuose buvo ir

Prancūzija už Jungtines Europos valstybes

Siūloma Britaniją palikti šalia
Bendruomenės

Paryžius. — Prancūzija, nevengdama, kad būtų viena Europa, pasisako už greitesnį Jungtinių Europos valstybių igyvendinimą.

Prancūzijos prez. Mitterrand sako noris, kad Europos Bendroji rinka taptų greičiau realybe, tai po ekonominio susijungimo būtų galima ir politiniai greičiau kalbėti viena kalba. Jis aiškiai pasisako už „išskirtų Europų sujungimą“. „Suorganizuodami Europos Bendruomenę, mes padarytume daug įtakos Rytų Europai“, kalbėjo prez. Mitterrand Europos parlamente. Reuterio pranešimu, vokiečiai šiai galvosenai pritaria didele dauguma. Prancūzai gerai atsimena nesena Europos istoriją nacių laikais ir mano, kad Jungtinės Europos valstybės nebeleistų įsigalėti vokiečių nacionalizmui.

Politinės vienybės klausimas

Prancūzų oficialus pareigūnas, lydįs prezidentą užsienio kelionėse, pasakė, jog dar prieš šešis mėnesius buvo kita pažiūra vokiečių atžvilgiu, tačiau, kai rytų Europoje vyksta 180 laipsnių pasikeitimai, tai reikia pradėti galvoti ir apie antrąją Europos pusę. Geriausias kelias esąs Jungtinės Europos valstybės. Mitterrand tai išdėstė savo kalbos metu Europos parlamente. Jis sakė, kad Romos sutartis — Bendrosios rinkos susitarimas turi būti papildytas nauju nutarimu, kad būtų greičiau įvesta ir pinigine sistema tarp tos rinkos 12 valstybių. „Ekonominė ir pinigine sąjunga padės ir politinei vienybei pasiekti“.

Šis klausimas nepatinka Britanijos premjeri Thatcher, kuri yra priešinga visiškai ekonominei ir finansinei sąjungai ir nori tik „bendradarbiavimo tarp nepriklausomų valstybių“. Bet prancūzai ir vokiečiai pasisako, kad Europos sąjunga yra gyvybinės reikšmės ir todėl pasiryžę eiti pirmyn apsiųngimo klausimu ir palikti Britaniją nušaliai.

1990 metų konferencija

Paskutiniu metu pranešama, kad Bendroji rinka jau yra padariusi žymią pažangą apsiųngimui ir manoma, kad 1992 metais projektas bus baigtas. Tuo bus pašalintos tarp valstybių kliūtys laisvai prekybai ir žmonių keliavimui ir sukūrimui Amerikos stiliaus prekybimui tarp kraštų. Toliau busi eina ma prie vieno piniginių vieneto įvedimo, vieno centrinio banko ir bendro biudžeto. Pirmas žingsnis turės būti padarytas 1990 m. konferencijoje, kurios nenori Thatcher. Visa tai buvo aptarta dar prieš prasidedant judėjimui Rytų Europoje. Mitterrand sako, kad dabar reikia visa tai paskubinti igyvendinti. Vokietijoje rinkimai bus 1991 m. Bjoma, kad Socialdemokra-

— Kinijos vyriausybė paskyrė mirties bausmę budistų vadui Li Lanting, kuris kritikavęs socialistinę Kinijos sistemą ir vedęs propagandą prieš teisėtą vienintelę Kinijos komunistų valdžią.

tai gali laimėti. Nežiūrint, kad Mitterrand pats yra socialistas, bet jis Europos reikaluose eina su kanclerio konservatorių partija ir todėl nori, kad Europos Jungtinių Tautų idėja būtų beveik iki to laiko igyvendinta.

„Europos pilietis“

Prez. Mitterrand pirmą kartą Europos parlamente pavartojo išsireiškiamą „Europos pilietis“ kaip kad yra Amerikos pilietis. Tad savo kalboje jis pasisakė už didesnę paramą Lenkijai ir Vengrijai. Jis ragino galvoti apie Marshallo planą Rytų Europai, kuris padėtų atsistatytai toms valstybėms. Mitterrand savo kalbą baigė, pasakydamas, jog pasikeitimai Rytų Europoje keičia senąjį jėgų balansą, bet dar nesukuria naujo, tebevyksta neramumai ir krizės, tačiau kiek esą „dabar vilties ir pakilimo Europos laisvei“.

Prieš sakydamas šią kalbą, prez. Mitterrand apie tai painformavo kanclerį Kohl, kuris sako pilnai priitaręs jai. „Įvykiai Rytų Europoje yra tarsi žemės drebejimas europiečių ryšiuose“, pasakė po abiejų vadų privačios vakarienes Rudiger Stephen, vienas iš ten dalyvavusių vokiečių. Abu vadai turėję vieningą nuomonę ateities Europos sukūrimo klausimuose.

Finansinės problemos Baltijos kraštuose

Ryga. — Čia įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos specialistų pasitarimas finansiniais klausimais. Lietuvos respublikai sudarytoje delegacijoje buvo mokslininkai ir bankininkai, kuriai vadovavo Kazimiera Prunskienė.

Pasitarime konstatuota, jog pereinant į ekonominį savarankiškumą, būtina imtis žygių sukurti savarankiškas respublikų bankų ir pinigų sistemas. Tam būtina turėti respublikos įstatymus respublikų bankams ir pinigams. Pereinant prie pinigų respublikose, būtina igyvendinti priemones, kurios leistų subalansuoti pinigų ir prekių kieki, sudaryti kreditų sistemą, monetų ir vertybinių popierių gamybos programą ir kitų su šia sistema susistų dalykų. Neišsprendus šių klausimų, negalima imtis esminių reformų. Nutarta nuolatos tartis savų pinigų įvedimo klausimais ir rūpintis respublikų piniginių ženklų, monetų ir vertybinių popierių gamyba.

KALENDORIUS

Lapkričio 8 d.: Severas, Viktorinas, Domantė, Gotfridas, Svirbutas.

Lapkričio 9 d.: Aurelijus, Paulina, Teodoras, Estela, Dargintas, Skirtautė, Sopatra, Miglė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:30, leidžiasi 4:38. Temperatūra dieną 47 l., naktį 32 l.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ, KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

GERASIS DARBELIS – PARAMA VYDŪNO FONDUI

Vytautas Mikūnas, Vydūno Jaunimo fondo valdybos pirmininkas.
Nuotr. J. Tamulaičio

Gerbiamieji VJFondo Bičiuliai,

Kalėdoms artėjant, vėl krepiamės į Jus. Dėkojame už mūsų ir visų gerų darbų rėmimą. Jūsų dėka lietuvių studentų rėmimą tęsiame. Remtinų vis atsiranda. Mūsų paskolomis jau pasinaudojo 163 lietuvių studentai ir 47 lituanistinių studijų dalyviai stipendijomis. 1988 m. gavome 10,461 dol. aukų ir 2,790 dol. kitų pajamų. Išmokėjome 36,687 dol. lietuvių reikalams. Reikią išmokėjome tris kartus daugiau, negu gavome pajamų. Tokiais išmokėjimais negali pasidžiaugti nė vienas kitas lietuvių fondas. Išmokėjimai buvo:

- Svietimui, lietuviams studentams – 7,250 dol. – 21.82%.
- Lituanistikai, stipendijos – 500 dol. – 1.50%.
- Visuomenei, kultūrai, organizacijoms – 3,085 dol. – 9.28%.
- Leidinių paruošimui – 4,745.32 dol. – 14.24%.
- Knygų leidimui – 11,997.27 dol. – 36.11%.
- Paštui, raštinės išlaidoms, nuomai – 5,639.15 dol. – 16.97%.

1989 m. pramatome išmokėti 50,800 dol. tiems patiems reikalams. Kiekvienas Jūsų paaukotas doleris bus išmokėtas kelis kartus, kol galiausiai pasieks savo tikslą Nepriklausomoje Lietuvoje.

Šiais metais išleidome puošnų dr. J. Šaulio iliustracinį žemėlapi, kurį atsiųsime visiems aukojusiems 50 dol., ir daugiau. Pajamas skirsime Lietuvoje pageidaujama svarbių knygų leidimui ir studentų paskoloms, stipendijoms.

Rėmėjams siūsiame tradicini kalėdinių atvirukų rinkinį. Kviečiame juo pasinaudoti ir už jį mums atsiųsti auką, kuri bus panaudota lietuvių kultūriniam reikalams.

Už visas aukas tariame širdingą lietuvišką aciu! Su Jūsų pagalba galėsime toliau dirbti naudingą darbą lietuvių visuomenei ir mūsų studentijai. Mes renkame darbo sritis, kurių nesiima dirbti kiti lietuvių fondai ar organizacijos.

Visas Vydūno Fondui aukas galima atskaityti nuo asmeninių pajamų mokesčių. Mūsų TAX EXEMPT CHI-EO-70-436. Prisiminkite Vydūno Fonda ir kitomis progomis. Skirkite dalį aukų ir Vydūno Fondui, iraišdami VYDUNAS YOUTH FUND, INC., A NOT FOR PROFIT ILLINOIS CORPORATION, ID No. 3662698614. Prisiminkite Vydūno Fonda ir kitomis progomis. Skirkite dalį aukų ir Vydūno Fondui, iraišdami VYDUNAS YOUTH FUND, INC., c/o Lvon Braun, 7300 S. Albany Ave., Chicago, IL 60629

Leonas Maskaliūnas
Tarybos prezidiumo pirmininkas

Vytautas P. Mikūnas
Valdybos pirmininkas

Kernavietės „Gerojo Aitvaro“ stovykloje rikiuojasi žygiui.

Nuotr. J. Tamulaičio

NAUJA „KERNAVĖS“ TUNTO VADIJA

Skautai yra viena iš sėkmingiausių jaunimo auklėjimo organizacijų. Šį darbą gerai atlikti, dažnai reikia ir vyresniųjų pagalbos. Gyvenant šalyje, kur laikas brangesnis už piniga, labai vertinami asmenys savanoriškai dirbantieji skautišką darbą. Šiais metais iš sesės v.s. Ritos Penčilyienės „Kernavės“ tunto perėmė sesė v.s. Irena Meilienė.

Sesė Irena kernavietėms gerai pažįstama. Augindama tris kernavietes dukras, ji nuolat aktyviai reikišė visose „Kernavės“ tunto veiklos srityse. Sesės Irenos pavaduotoja sutiko būti kita ilgametė kernavietė ir buvusi tuntininkė v.s. Vanda Alekšienė. „Kernavės“ tunto vadija sudaro:

- dvasios vadovas – v.s. kun. Juozas Vaišnyš,
- tunto globėja – v.s. Ona Silūnienė,
- adjutantė – ps. Danguolė Kvilytė,
- iždininkė – s. Eleonora Šalčiūnienė,
- komendantė – ps. Audra Alekšaitė,
- tunto administratore – v.s. Irena Putrienė,
- tiekimo skyriaus vedėja – s. Danutė Puodžiūnienė,
- Kaziuko mugės vedėjai – s. Rūta ir Feliksas Daukai,
- pavaduotoja vyr.sk. Ramunė Miglinaitė.

„NERIJOS“ TUNTAS ŠVĖS GIMTADIENĮ

„Nerijos“ tunto jūrų skautės savo tunto dvidešimtąjį gimtadienį ruošiasi švęsti lapkričio 19 d., sekmadienį, Jaunimo centro didž. salėje.

Šventę pradės 12 val., vidurdienyje, iškilminga sueiga. Po sueigos – pobūvis su pietumis, meninė programa ir visų dainuojamomis smagiomis skautiškoms dainoms. Tarp kitko – pietus gamina kulinarija susidomėjusi ir ją studijuoti pasiryžusi jauna tunto gintarė Miilda Rudaitytė su padėjėjomis. Meninę dainų programą atlikti atskuba sesių ketveriukė – „Sutartinės“ iš Toronto.

Tunto vadovybė kviečia visas buvusias tuntininkes, vadoves, tunto rėmėjus ir talkininkus dalyvauti gimtadienio šventėje. Kviečiamos visos kažkur laiko tekmeje „ant seklumos užplaukusios“ sesės. Kiek turima adresų – bandoma pasiekti pakvietimais, bet nemažos dalies buvusių sesių ir rėmėjų adresų neturima. Paskaitė šią žinutę atsiliepkite ir „grįžkite namo“ švęsti tunto 20-tojo gimtadienio. Jūsų pranešimo apie dalyvavimą laukia tuntininkė jps Violeta Paulienė, 109 Shagbark Lane, Elgin, IL 60120. Tel. 312-584-5527. Ilgiau nelaukdamos, stverkite telefona ir skambinkite seserijai

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Birželio 20 d. gautas laiškas, įmestas Vilniuje 1989.VI.6., kuriame taip rašoma: „...prieš porą dienų gavau V.19 d. Tavo rašytą laišką ir dr. V. Srugienės istoriją. Ačiū! O kita knyga buvo konfiskuota (taip ir užrašyta ant voko), o jos aš labiausiai laukiau, nes su autorium buvau gerai pažįstamas. Mokslus baigęs, jis grįžo iš Paryžiaus ir gyveno Žalialalnyje pas tėvų gerus draugus. Universitete klausiau jo žurnalistikos kursą. Mūsų žurnale „Literatūra ir menas“ buvo pradėta spausdinti jo atsiminimai, bet po trijų numerių buvo nutraukti. Gali įsivaizduoti, kaip aš tos knygos laukiau. Deja!“

Čia minima konfiskuota knyga yra Juozo Keliuočio atsiminimai „Dangus nusidažo raudonai“, išleisti Chicagoje. Kaip matome, nors kraugerio Stalino era yra pasmerktą, bet jo darbai ir teroro veiksmai dar tebeslepiami nuo visuomenės Komunistų partijos vadovai gerai žino, kad ne vienas Stalinas vykdė genocidinius veiksmus užgrobuose kraštuose, bet rėmė partija, jos nariai. Todėl ir atsakomybė krinta

Naujai vadijai linkime daug našaus darbo, geros nuotaikos ir ištvermės.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Chicagoje

Lapkričio 19 d. – „Nerijos“ jūrų skaučių tunto 20 metų veiklos minėjimas Jaunimo centre.

Gruodžio 10 d. – Dr. Vinco Kudirkos monografijos sutiktuvs Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje. Rengia Vidūno jaunimo fondas.

Gruodžio 17 d. – „Kernavės“ tunto kūčios Jaunimo centro maž. salėje.

Gruodžio 25 d. – Jaunimo šokiai Jaunimo centre. Rengia skautai akademikai.

„Sutartinė“ – sesės iš Toronto atvyksta į „Nerijos“ jūrų skaučių tunto dvidešimtmečio šventę, ta proga lapkričio 18 d. Lietuvių centre, Lemonte, atliks koncertą visuomenei. Iš k. Danutė Pargauskaitė ir Nijolė Benotienė. Ilje eil. – Zita ir Daina Gurklytės.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiunami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Auglių nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu vėnu
hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm 2-7. Antr ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5532
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

VIEŠAJAME GYVENIME

Viešojoje politikoje reikiama valstybės tvarkytojai ir visuomenė. Valdžia pagal įstatymus yra tik visuomenės, tautos, valstybės tarnaitė. Visuomenė renka valdžią ir uždeda savo pačios atsakomybę keliems asmenims, kurie turi vadovauti valstybiniam gyvenimui ir visuomenės sudaryti apsaugą prieš blogį, kuris gali atsirasti aplinkoje.

Kur valdžia yra renkama tautos, valdžia turi pasitikėjimą tautoje ir valstybiniam gyvenime. Bet reikia pripažinti, kad rinkėjai ne visuomet yra sąmoningi, ne visuomet yra sąžiningi ir stengiasi išrinkti geriausius žmones valdžion, o ne partijai priklausančius, nors rinkėjai tą partiją remtu.

Yra šalių, kur valdžia nėra renkama, o paskiriamama mažumos. Ten yra vienpartinė valdžia, kaip komunistiniuose kraštuose arba dar necivilizuotose tautose. Ten valdžios žmonės nėra tik tautos tarnaitė, o priešingai – tauta ir valstybė yra partijos ar vadų vergai, turi tarnauti pagal vadų užmačius. Jie saugoja tik savo postus. Jie nežiūri nei tautos, nei visuomenės, nei valstybės gerovės, jei tik partijai yra gerai ir jei tik patys vadai ar jų šalininkai gali išlaikyti savo turimas privilegijas. Tai matome netolimuose kraštuose, tai žinome iš patirties komunistinių valstybių valdymo ir jų valdžios sistemų.

Tokios valstybės ir tokių valstybių valdžios negauna tautos igaliojimo, tauta neneša už jas atsakomybės, nes ne rinkimų būdu valdžia yra pastatyta prie valstybės vairo, lyg tas vairas tik jai priklausytų.

Iš tikrųjų rinkėjai tams valdžioms, kurioms perduoda savo balsais valdžios vadeles, imasi dvasinės ir fizinės atsakomybės sąmoningai, nes savo igaliojimus atiduoda niekieno nevertėjami, niekieno neinspiruojami ir niekieno neprikalbami. Jei rinkimų įkarštyje pasiduoda tuščių politikų kalboms, jų tuščius pažadus laiko tikroviškais, negalvodami patys valstybiškai ir tautiškai, tai didesnė atsakomybė imasi rinkėjai, negu juos apgavusios valdžios žmonės.

I valstybinį gyvenimą reikia būtina žvelgti atviromis akimis ir tyra širdimi. Neuztenka tik pritarti partijos programai, nors ji kartais ir graži. Bet reikia žiūrėti sąmoningai, ar išrinktojo politiko savame poste atsistojusio bus jį vykdoma ar jis žavi savo rinkėjus tik gražiais pažadais.

Užtat valstybiniam gyvenimui yra visuomenė du partneriai – valdžios siekias ir valdžią paėmęs žmogus ir ta visuomenė, kuri jį rinka. Rinkėjas turi iš anksto gerai apsiūreiti, kam jis atiduoda savo likimą, kam jis atiduoda tarnybą tautai ir valstybei, kam jis atiduoda savo atsakomybės dalį. Kiekvienas tautos narys privalomai turi tarnauti savo tautos ir valstybės gerovai, ne būdamas valdžioje, bet valdžią rinkdamas.

Šiame laisvės krašte daugelis lietuvių jau yra piliečiai, nors tik prieš kelias dešimtis metų įsikūrė. Dar daugiau yra tokių, kurie jau gimimo vieta yra atsakingi už pilietines pareigas, už rinkimus, blogą ar gerą valdžią, norinčių ir darančių savo tautai ir valstybei garbę, siekiančių,

jos gerovės, žiūrinčių į ateitį, nepaliekančių amerikietiškos dorybės dosnumo ir kitų užjautimo. Pilietines pareigas kiekvienas turi jausti sąmoningai ir atsakingai. Nuo kiekvieno priklauso pati valstybė. Valstybės priešakyje, valstybės vadovybėje, net miestų tvarkyme yra visuomenės dalies rinkti politikai, kurie turi sąžiningai atlikti savo pareigas. Jau studami į rinkimus, jie pažada siekti tik gero.

Jei yra korupcijos, nusikaltimų, išievojimų, valdžios išnaudavimo blogam, tai atsakingi yra ne tik tie paskiri asmenys, kurie nusikaltimus įvykdė, bet ir jų užpakalyje stovį rėmėjai, atidavę savo laiku balsus rinkimuose, kai jie galėjo būti išrinkti ar neišrinkti.

Šiuo atveju iš kiekvieno piliečio – natūralizuoto ar prigimtinio esančio – reikalauja sąžiningumo, atiduodant savo atsakomybę dalį. Ir korupcija, ir nusikaltimai gula ant visų pečių. Atsakomybė balsuotojui yra tiek pat svarbi, kiek ir išrinktajam – ji turi būti laisva ir sąmoninga.

Taip jau gyvenime įprasta, kad žodžius mažai brangina, kai jų nereikia darbais įrodyti. Gal žodžius labiau brangina mokytojai, nes jie žino, kas jo mokytini reikalinga ir kas verta tik vėliau sužinoti. Neturi būti tik tušti pažadai valstybinių ar miestų rinkimuose ir bet kokioje organizacijoje, kur yra daugiau žmonių ir vieni renkami, kiti tik renka. Vieni jų imasi atsakomybės už žodžius ir darbus, kiti imasi atsakomybės už išrinktuosius ir jiems praleista savo atsakomybės dalį.

Išvijos organizacijose netrūksta vadų, bet trūksta darbininkų. Darbų yra visuomet daugiau, negu dirbančių rankų ir protų. Išvija yra plati dirva, kurioje reikia ir švietėjų, ir organizatorių, ir jaunimo auklėtojų, ir politinių veikėjų ir propagandos skleidėjų. Nuo visų šių darbų priklauso išvijos gyvenimas, to gyvenimo pratesimas, kad jis būtų naudingas čia esantiems ir likusiems tėvynėje arba kenčiantiems persekiojimuose.

Mes galime visų sričių veiklą pavadinti visuomeniniu darbu, bet jam taip pat reikia vadovų. Jie turi darbus paskirstyti. Jie turi sugebėti ne tik patys dirbti, bet ir kitus tos organizacijos narius į darbą įtraukti. To mums kaip tik labiausiai trūksta – dirbančiųjų yra mažuma, remiančiųjų taip pat nėra daug.

Išvijos sąlygose, kada aiškiai regimas išsiskaldymas ir nubyrijimas, būtina organizacijoje, ypač didesnėse, renkant vadovus žiūrėti į žodžius ir į jų darbus. Į darbus ne tik pažadėtus, bet ir praėityje padarytus. Gera yra turėti vadų, kurie dirba ir kitus dirbti įtakoja, bet negera mėginti juos išnaudoti, iki nuvargimo laikyti vadais, lyg jie vieni turėtų viską nudirbti, lyg jiems vieniems galima atiduoti visą atsakomybę.

Todėl būtina paruošti ir naujesnį vadų, kurie imtųsi darbo. Juos reikia ruošti rinkimais, skatinimais, darbų užleidimu ir darbuose parėmimu. Iš jų galima reikalauti ir laukti žodžių ir darbų, o ne iš tokių, kurie pasidaro amžinai nieko nedirbančiais vadovais.

P. S.

PENKI ILGI DEŠIMTMEČIAI BE MYKOLO SLEŽEVIČIAUS

Lygiai prieš penkis dešimtmečius 1939 m. lapkričio m. 14 d. Kauno gatvėse ūbavo šurpus rudeniskas vėjas, lynojo šaltas lietus. Bet ne vien Kauno dangus buvo apsidengęs sunkiais debesimis. Visa lietuvių tauta jaustė, kad ir visos mūsų tautos padangė niukiai mirtinų pavojų šešėliais. Rytuose ir vakaruose jau maurojo patrankos. Ne tik milijonai žmonių, bet ir ištisos tautos žmionūrė mirties pašviesoje.

Ir kaip tik tą niurią rudens dieną tūkstantinė minia traukė į Kauno kapines. Tai diena Lietuvos žemė amžinajam poilsui pridengė dar vieną savo sūnų – Mykolą Sleževičių ir jo palaikais susijungė su gimtosios žemės dulkėmis. (Jis mirė lapkričio 11 d.)

Šioje liūdnoje eisenoje žygiavo to meto vyriausybės nariai, diplomatai, aukštieji mūsų kariuomenės karininkai, visų politinių partijų žymesnieji veikėjai... Bet jų eilėse drauge liūdno veidais apgaubti ėjo ir mūsų lauko darbininkų ir ūkininkų gėdovai. Visas Kaunas pasipuošė gėduli vėliavomis.

Karstą supusioje minioje buvo dar ir vienas kitas bendraamžis, kuris tuo metu, turbūt, dar vaizdžiai prisiminė, kai jaunas, tvarkingas studento eilute apsvikęs, studentas 1902 m. Odesos lietuviams iševiams kalbėjo: „Mes turime eiti į laudį, turime eiti ir darbo žmones ir padėti jiems šviesos ieškoti“. O dar kiti prisiminė, kai jie pirmą kartą išvydo velionį 1917 m. istorinio lietuvių Petrapilio seimo tribūnoje: „Su juo nuomone galime sutikti ar nesutikti, bet turėjai pripažinti jo sugebėjimą paliesti gražiausias žmogaus sielos gelmes, kad ir kaip jos būtų giliai paslėptos“ (Šio seimo dalyvė B. Novickienė).

Tai ir buvo pirmieji M. Sleževičiaus žingsniai tautiniais ir jo išlaikymo raida. 1918 m. iš Rusijos jis sugrįžo į Vilnių. Nepriklausomybės aktas jau buvo paskelbtas. Tačiau jį paskelbusi Lietuvos Taryba buvo visai pakrikusi ir kai kurie jos nariai ketino Lietuvos likimą patikėti svetimųjų globai.

Tose veik beviltiškose dienose M. Sleževičius ryžosi pašaukti tautą prie ginklo ir likimą jai pačiai spręsti savo likimą. Jis išleido istorinį atsišaukimą

JONAS DAUGĖLA

ir kaimo žmonių troškimus. Kaip tik šiais metais visa lietuvių visuomenė didingai pamirėjo dr. V. Kudirkos „Varpo“ šimto metų sukaktį. M. Sleževičius savo politinius ir ideologinius įsitikinimus subrandino kaip tik „Varpo“ ir varpininkų srovės įtakoje. Tad ir jo asmenybė pasipuošė didžiais humanizmo principais. Šių principų jis per visą savo amžių laikėsi tiek politinėje veikloje, tiek santykiuose su kitais.

Petrapilio seime jis nesizavėjo tuo metu lietuvių šviesuomenės spėriai plintančiomis socializmo idėjomis. Tad pilnai negalėjo pritarti kairiųjų pasiūlytai rezoliucijai, o ypatingai jų visam laikymuisi seimo posėdžiuose. Tad jis ir buvo priverstas atsiritoti nuo Socialistų liaudininkų partijos. Bet netrukus jis drauge su kitiems bendraminčiais – Kauku, Bortkevičiene, Matulioniu, Rimka – susibūrė į Lietuvos socialistų demokratų liaudininkų partiją. Vėliau, jau atgavus nepriklausomybę ir rengiant seimą, ši partija susijungė su Lietuvoje įsteigta Lietuvos valstiečių s-ga ir iki pat šių dienų veikia Lietuvos valstiečių liaudininkų s-gos vardu. M. Sleževičius iki pat mirties buvo šios partijos pirmininkas ir politinis lyderis.

Šios partijos veikla šandien yra atgaivinta pavergtoje Lietuvoje Lietuvos demokratų partijos (LDP) vardu. Tokiu vardu varpininkų srovė išėjo į viešą politinį gyvenimą 1902 m. varpininkų suvažiavime Dabikinėje.

M. Sleževičiaus gyvenimo gija ir jo politinė veikla yra neatskiriamai susijusi su visos mūsų tautos nepriklausomybės atkūrimo ir jos išlaikymo raida. 1918 m. iš Rusijos jis sugrįžo į Vilnių. Nepriklausomybės aktas jau buvo paskelbtas. Tačiau jį paskelbusi Lietuvos Taryba buvo visai pakrikusi ir kai kurie jos nariai ketino Lietuvos likimą patikėti svetimųjų globai.

Tose veik beviltiškose dienose M. Sleževičius ryžosi pašaukti tautą prie ginklo ir likimą jai pačiai spręsti savo likimą. Jis išleido istorinį atsišaukimą

„Vyrų“. Ir vyrai atsiliepė, stoji žūtbutinę kovą. Kovojo ir laimėjo. Tuo metu M. Sleževičiui teko vadovauti dviems vyriausybėms, o vėliau dar ir trečiajai. Jis visada giliai vertino tautos politinį brandumą, kuris pasireiškia politine diferenciacija. Tačiau jis visada tikėjo, kad tautos interesams yra būtina visus sujungti į bendrą talką ir politiniai skirtinymai neturi kintinti tautos vienybę idealui. Tad ir visos M. Sleževičiaus vadovaujamos vyriausybės buvo sudarytos plačiosios koalicijos pagrindais, nevengiant įtraukti ir tautinių mažumų atstovus.

M. Sleževičius prie valstybės vairo buvo pašauktas pačiais sunkiausiais mūsų tautos gyvenimo metais. Jam buvo patikėta trumpiausiu laiku iš nieko sukurti Lietuvos kariuomenę ir išvalyti šalį nuo daugelio priešų, staiga jis turėjo sukurti visą valstybės valdymo organizaciją, patenkinti lietuvių artjo nenugaldomą norą turėti nuosavą asmens plotą... Ir kai šiandien ir viskas tas pastangas žvelgiamie iš penkių dešimtmečių tolumos, galime patys sau ir kitiems drašiai paliudyti, kad M. Sleževičius visus tuos uždavinius pasigėrėtinais atliko. Vėliau jau jo pastangas tęsė 1922 m. sušauktas Steigiamasis Seimas ir jo sudarytos vyriausybės.

M. Sleževičiaus minties nuoseklumas ir jo prigimti oratoriaus gabumai gražiausiai sužibėdavo Lietuvoje seimų posėdžiuose, kuriuose jis visada aktyviai dalyvaudavo. Daugelis svarbiųjų įstatymų buvo jo per-

Chicago Jaunimo centre kalbasi Antanas Terleckas su inž. Antanu Rudžiu, Stebi Pilypas Narutis. Nuotr. J. Tamulaičio

žiūrėti ir pasiūlyti. Jis daug prisidėjo ir prie Lietuvos 1922 m. konstitucijos paruošimo ir priėmimo. Seimuose jis buvo tikras liaudies tribūnas: „Kiekvieną sunkią valandą jis seimo tribūnoje iškyla vilties švyturiu, nepalaužiamos lietuvių tautos valios ir entuziazmo pranašu. Jo kalbos nukreiptos į Lietuvos liaudies žmogų, kaip pagrindinį jėgų šaltinį“ (M. Mackevičius).

Jėga nušalintas nuo valstybės vairo, M. Sleževičius nepaliovė rūpintis tautos gerove ir giliai išgyveno visas vidujines negeoves ir nesėkmes. Jis iki savo amžiaus galo nepaliovė tikėjęs, kad tik pati tauta turi teisę būti savo valstybinio gyvenimo valdove. O tie, kurie šią teisę tautai paneigia, nusikriaudžia visa tautą, o tuo pačiu ir patys save.

M. Sleževičius nėra mums palikęs didesnio savo raštų ar prisiminimų palikimo. Nuolat užimtas kasdienine veikla, niekada neįstengė laiko studijiniam darbui. Tačiau aplamai spaudos darbas jam nebuvo svetimas. Vos įsijungęs į

Pasibaigus mitingui, Lietuvos himną giedoti pradeda Sąjūdžio pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis ir Algirdas Brazauskas. Jų užpakalyje – kiti deputatai.

BRAZILIJĄ

KAZYS KARUŽA

40

Aplinkai panašiai, kaip Los Angeles, nes visur kalnuota. Tik čia kalniai padengti žalumui ir krūmams ir kai kur medžiais. Aleksandras dar pasuko į miesto centrą, o tos gatvės kreivios, visur daugiausia brukuotos, kad sunku ir važiuoti. Automobilų masė rieda visokiomis kryptimis ir nardo, kaip žuvys ežere be „taisyklių“. Ten važinėti reikia būti savos rūšies artistu, akrobatu nesudurti su kitu automobiliu. Taip mudu nudūmėme siauromis gatvėmis į miesto centrą ir privažiavome 5 gatvę, kuri yra plati, tiesi. Iš abiejų pusių stovi milžiniški didžiuliai dangoraižiai: viešbučiai, prekybos namai, kondominium apartamentai, o automobilių, automobilių, tai tikras skruzdėlynas. Taip apžiūrėję miestą grįžome namo...

Pavalgęs pusryčius, padėkojau Boguslauskams už gražų priėmimą, vaišes ir globą, Aleksandrui už kelionę į Amazonę. Jis mane nuvežė į Vilą Zeliną pas prel. P. Ragazinską. Mudu dviese praleidome visą dieną namuose. Papasakojau jam savo kelionės išpuščius, keliaujant po Amazonę.

Saulutė apšvietė mano miegamąjį kambarį. Salone radau jau grįžusį iš bažnyčios prel. P. Ragazinską. Jis mane tuojau nusivedė į vienuolyno valgyklą pusryčių. Po to grįžome namo. Netrukus atvažiavo Anupras Kinduris. Su juo išvykome apžiūrėti Sao Paulo muziejų, bet radome uždarytą. Tuomet apžiūrėjome labai modernią pastatą ir įrengtą krautuvų galeriją. Krautuvės puikios, bet priekiaštų, krautuvų įrengtos, kaip Amerikoje ir Vokietijoje.

Grįžome namo. Popietėje nutarėme važiuoti visa

šeima prie Atlanto. Skrodėme Mogi das Cruzes miestą ir pradėjome važiuoti greitkeliu, kuris vingiausiai vis aukštyn į kalnus. Rėžėme aukštyn jo mažiuku automobiliuku vingiuotu, asfaltuotu keliu. Gerokai pakopus į kalnus kelias pasidarė dar daugiau vingiuotas.

Pradėjome leistis žemyn. Netrukus mus apsupo tokia didelė balta migla, kad buvo sunku važiuoti, o kelyje vis susitikdavome automobilių, grįžtančių iš pajūrio. Leidėmės žemyn, rūkas prarėdėme ir pradingo. Jau buvo pavakarys ir saulutė pasilėpė už žaliųjų kalnų vakarų pusėje. Mes jau lygiu keliu privažiavome Atlantą. Visas pajūrio pakraštys padengtas kietai suplaktu smėliu. Eini, kaip cementiniu grindiniu, kad net kojų padus skauda ir lygiai taip, kaip Daytonos pajūrys Floridoje. Prie kalnų slėnyje miškingoje vietoje matyti vasarnamiai, viešbučiai, kuriuose vasaroja vietos brazilai, o gal ir užsieniečiai turistai. Nuo kalno šniokščia krisdamas žemyn upelis. Graži ir pasakiška aplinka. Pasivaikščiojome pajūriu ir vėl grįžome atgal tais pačiais keliais namo.

Visa Kindurių šeima sukilo anksti ir 9 val. Anupras mane nuvežė pas prel. P. Ragazinską, o pats iškeliavo namo į Mogi das Cruzes.

Motinos diena

Visi lietuviai Vila Zelina ir Sao Paulo susirinko atšvęsti Motinos dieną į Šv. Juozapo bažnyčią. Šv. Mišias laikė prel. P. Ragazinskas ir Šv. Kazimiero koplyčios klebonas kun. Pranas Gavenas. Į Šv. Juozapo bažnyčią prisirinko daugiau žmonių, bet vis daugiau seni žmonės, o jaunimo ir inteligentijos nesimata, išskyrus chorvedžio 17 m. blondinukę dukrelę. Susidarius vaizdą, kad tokioje iškilmingoje dienoje jaunimo trūksta, o tai reiškia, kad lietuvių bažnyčios likimas labai liūdnas.

Po šv. Mišių skaitė Visų Šventųjų litanią ir choras giedojo giesmes. Pasibaigus pamaldoms, pasikalbėjo šventoriaus aikštėje, visi tuojau išsiskirstė. Vaikštai vienas ir dairausi, kaip Pilypas po kanapes. Priešingoje pusėje daug įvairių krautuvų, prie kurių stovineja būriai vyrų, tai jau brazilai, kurie iš paprasto slankioja per kiauras dieneles ir vakarus, kiek patyriau, ir lankosi išgimimo vietoje, kuri ten netruksta.

Šv. Juozapo bažnyčioje buvau 3 sekmadienius iš eilės, dalyvavau šv. Mišiose. Mažai susirenka žmonių ir ten veik tik senos kartos, atvykę iš Lietuvos 1924-1926 metais. Atvykusios po antrojo pasaulinio karo galima suskaičiuoti ant pirštų. Jų dalis išvažinėjo į Šiaurės Ameriką, Kanadą ir kitas šalis, o liko gyventi tik sėslūs žmonės, kurie nenorėjo ieškoti geresnio pragyvenimo, laimės kitose šalyse. Jaunimo visai nematyti. Lietuviai dirbuojasi lietuviškos išlaikyme, daro susirinkimus, rengia minėjimus ir tautines šventes. Jie yra ištikimi savo protėvių, tėvų žemei ir dirba pagal išgales Lietuvai, kol dar jų jėgos ir sveikata tarnauja. Į jų parengimus ateina ir kai kurie vaikai, akademikai, jie jau kalba tik portugaliskai, bet jaučiasi pagal tėvus lietuviais, nors yra dalis sukūrė mišrias šeimas su brazilais, brazilėmis ir graizomis, geltonomis mulatėmis.

Labai dominuoja senoji karta, valdo veik visą lietuvių anksčiau sukurta turta, mokyklas ir didžiulę salę, o Lietuvos Bendruomenė neturi savo pastogės ir yra prisiglaudusi Šv. Juozapo parapijos patalpose. Tai laimė, kad juos užjaučia ir jiems padeda klebonas kun. Juozas Šeškevičius. Tą turta, kurį valdo senoji karta, turėtų perleisti Lietuviai Bendruomenės nuosavybei. Taip mano kai kurie vietiniai Vila Zelina ir Sao Paulo lietuviai. Žinoma, šio reikalo gerai neįstoriau, o tik gavau šiek tiek žinių. Todėl negaliu ką nors daugiau pasakyti ir nenoriu vietinių lietuvių užgauti...

(Bus daugiau)

Aukščiausioji išmintis – daryti gera.

Giles

Vien tik idėjos yra tikrai patvarus dalykas gyvenime.

W. Humboldt

BOSTONO ŽINIOS

BALFO BANKETAS

Metinis Balfio 72-ojo skyriaus banketas įvyks lapkričio 11 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone. Bus šilta lietuviška vakarienė, įvairūs laimėjimai, pasilinksminimas. Banketu siekiama sutelkti lešas šalpos reikalams. Ir šiemet tikimasi bankete sulaukti daug vietos ir apylinkės lietuvių. Tokius banketus dabar ruošia tik Balfio 72-sis skyrius ir Martyno Jankaus šaulių kuopa. Jie mėgstami, nes lankytojams sudaro retą lietuvišką pramogą, o pelnas skiriamas šalpos reikalams.

SOL. DAIIVOS MONGIRDAITĖS KONCERTAS

Elenos Vasyliūnienės tarpininkavimu, Cambridge Public Library suruošė spalio 19 d. savo patalpose sol. Daivos Mongirdaitės koncertą, kuriame atlikti lengvesnės muzikos kūriniai operų arijos ir dvi lietuviškos dainos: Juozo Tallat-Kelpšos „Mano sieloj šiandien šventė“ ir Stasio Šimkaus „Pamylėjau vakar“. Koncerto gausios publikos dauguma buvo amerikiečiai. Iš lietuvių dalyva avo inž. Juozas Rasy su žmona, inž. Antanas Girnius su žmona, Stasė Cibienė, Kazlauskai ir kiti. Solistė susilaukė publikos labai šiltos reakcijos ir komplimentų.

Daiva Mongirdaitė

Koncerta šiltu žodžiu pradėjo bibliotekos vicedirektorius Ronald Brown, pakviestas jį praveisti Elena Vasyliūnienė. Ji apibūdino sol. Daivą Mongirdaitę ir kiekvieną jos atliekamą kūrinių. Po koncerto inž. Juozas Irenas Rasių namuose įvyko priėmimas, kuriame dalyvavo sol. Daiva Mongirdaitė ir kiti svečiai.

LIETUVIŲ FONDO VAJUS

Stasys Griezė-Jurgelevičius iš Dorchesterio įsijungė į Lietuvių Fondo vykdomą piniginių vaju, papildydamas savo ankstesnius įnašus, 1,000 dolerių. Tai jau kelinta tūkstantinė tam vaju iš Bostono-Brocktono ir apylinkės lietuvių. Tikimasi jį dar daugiau. Ypač laukiami tie, kurie dar nėra Lietuvių Fondo nariais. Vajus vykdomas iki Naujų Metų. Ligi to laiko reikia sudaryti 100,000 dolerių, kad nebūtų prarastas 50,000 dolerių įnašas, pažadėtas su sąlyga, kad kiti lietuviai sudarys 100,000 dolerių.

Tai nurodęs „Laisvės Varpas“ spalio 29 d. laidoje priminė, kad Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas skiriamas Lietuvos atstatymui, kai ji atgaus nepriklausomybę; o gaunamais už tą kapitalą nuosimčiais remiami įvairūs lietuviški reikalai. Jiems kasmet skiriama arti ketvirtis milijono dolerių. Ta parama naudojosi ir Brocktono lituanistinė mokykla, kol ji veikia; visą laiką ją naudoja Bostono lituanistinė mokykla. Įnašai siųstini tiesiog

Lietuvių Fondui, arba įteiktini jo igaliotiniams, kuriais yra: Kazys Bačanskas iš Dorchesterio, dr. Eduardas Jansonas iš Cape Codo ir Petras Viščinis iš Brocktono.

P.V.

MIRĖ J. SONDA

Kelyje į Lietuvą spalio 14 d. Maskvoje mirė Jackus Sonda, įpusėjęs 97-sius amžiaus metus. Iš Bostono jis išvyko spalio 13 d. Tai buvo jo jau kelinta kelionė į gimtąjį kraštą. Bet ten pasilikti jis nesiruošė, o tik norėjo aplankyti savo vaikus ir draugus. Maskvoje jį pasitiko dukrė Danguolė Gurauskienė, gydytoja. Ant jos rankų jis amžinai užmerkė akis. Velionis palaidotas spalio 21 d. Lietuvoje. Jis paliko dukterį dr. Danguolę Gurauskienę ir sūnų Saulių Sondeckį, Lietuvos kamerinio orkestro dirigentą, abudu Vilniuje.

Jackus Sonda buvo žemaitis, baigęs ekonomijos mokslus. Visą gyvenimą reikėsi visuomeninėje veikloje ir spaudoje. Lietuvoje jam teko būti Šiaulių miesto burmistru, o Bostone nuo 1953 m. liepos 1 d. ligi 1979 m. gegužės 15 d. „Keleivio“ redaktoriumi. Ramaus ir sugyvenamo būdo, Jackus Sonda buvo plačiai mėgstamas ir gerbiamas. Jis priklausė Lietuvos socialdemokratų partijai; kurį laiką buvo jos atstovu Vliuke.

BOSTONIŠKĖ AUKŠTOSE PAREIGOSE

Skirmantė Makaitytė-Kondratienė, gyvenusi Bostone, paskirta ir prisaikdinta butų aprūpinimo ir miestų vystymosi sekretoriaus Jack Kemp pavadootojos pareigoms. Vadovaudama gyvenamosios aplinkos planavimui ir vystymuisi, ji valdys trečdalį iš 13-kos milijardų dolerių metinio tos ministerijos biudžeto.

Skirmantė Makaitytė-Kondratienė yra gimusi 1944 m. Lietuvoje. Jos laimėtoji vieta federalinėje administracijoje yra pati aukščiausia vieta, kokią ligi šiol yra pasiekęs lietuvis. Jos motina Gražina Makaitienė tebegyvena Norwoode, o sesuo adv. Nijolė Šleženė – Walpole. Prisaikdinus Skirmantę Makaitytę-Kondratienę naujoms pareigoms, kalbėjo sekretorius Jack Kemp. Jis pažymėjo, kad prisaikdintoji yra lietuvi. Ta proga jis užsiminė ir Pabaltijo kraštų likimą.

DR. SAULIUS SUZIEDĖLIS

Amerikos Balso lietuvių skyrius priėmė nuolatinio tarnautoju dr. Saulių Suziedelį, anksčiau gyvenusį Brocktone, o paskutiniu metu persikėlusį į Washingtoną, kur jis bendradarbiavo Amerikos Balso lietuvių skyriuje, atlikdamas atskirus uždavinius, dažniausiai istorinėmis temomis. Jo motina Antanina Suziedėlienė ir du broliai (Vytautas ir Eligijus) su šeimomis tebegyvena Brocktone.

Dėl naujo pastovaus darbo užtruko dr. Sauliaus Suziedelio ruošiami sovietų ir kokių užkariavusių Lietuvoje darbai, del kurių jis yra susitaręs su JAV Lietuvių Bendruomenės valdyba. Dabar gautas jo naujas finansinio susitarimo pasiūlymas. Pagal jį ruošiamas veikalas turėtų būti padalintas į dvi knygas. Pirmoji turėtų būti paruošta maždaug už metų.

AKTORIUS IŠ LIETUVOS

Santara-Šviesa spalio 14 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos patalpose suruošė Kauno dramos teatro aktorius Valen-

Skautai Juodojo kaspio dienos demonstracijoje Bostone.

Nuotr. Rasos Miliauskaitės

tino Masalskio spektaklį. Aktorius atliko Nikolajaus Gogolio „Pamišėlio užrašus“, atskleidamas savo vaidybinį talentą. Apie pusantros valandos trukusį spektaklį publika sekė dideliu susidomėjimu. Po spektaklio aktorius susilaukė ilgų aplodismentų.

SEKMINGAS „ŠURUM-BURUM“

So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos tradicinis renginys „Šurum-burum“ įvyko spalio 15 d. Jis buvo sėkmingas, nes susilaukė daug publikos. Renginyje dalyvavo senųjų ateivių reti atstovai, daug čiagimių ir nemažai naujųjų ateivių. Šokta, linksmitasi taip, kaip seniau. Tai buvo lyg pavyzdys, kaip visuose lietuvių renginiuose reikėtų visiems vieningai dalyvauti. Geras maistas, įvairūs gėrimai ir muzika sudarė reikalingas sąlygas šauniai nuotaikai. Renginyje praveisti laimėjimai gerokai papildys draugijos tuštoką kasą. Nuo to laiko, kai draugijos namo pirmame aukšte uždarytas vestas baras, draugija turi finansinių sunkumų. Naujoji valdyba stengiasi juos įveikti. Draugijos pirmininku šiais metais yra Algis Skabeikis.

PARYŠKINA „VARPO“ SUKAKTIS

Šie metai mūsų išvejojė paskelbti „Varpo“ metais, nes šiemet sukanka 100 metų nuo „Varpo“ pasirodymo ir 130 metų nuo jo steigėjo ir redaktoriaus dr. Vinco Kudirkos gimimo. Toji sukaktis platakai įvairiais būdais paminėta Lietuvoje, bet Bostone ir jo apylinkėse ligi šiol tik „Laisvės Varpas“ kreipia į ją dėmesį, ryškindamas atskirus jos aspektus.

Spalio 22 d. laidoje „Varpo“ gadinė palygintu su šiuo dienu Lietuvos nauju proveržiu ir laisvę. Ypač pabrėžtas dr. Vinco Kudirkos rašinių aktualumas tada ir dabar. Pavyzdžiui, „Viršinkai“ ar „Lietuvos tilto prisiminimai“ parašyti lyg šių dienų padėčiai nušviesti. Paba-

gai pateikti dr. Vinco Kudirkos posmai „Ne tas yra didis“. „Varpo“ sukaktis skirta programos dalis užskleista Juozo Žilvičiaus pagal Maironio žodžius sukurta „Laisvės daina“.

VYSKUPAI SUKAKTIES MINEJIME

Ateinančių metų gegužės 6 d. rengiamame kun. Alberto Abračinsko kunigystės 50-ties metų minėjime Brocktone dalyvaus vysk. Paulius Baltakis ir Bostono vyskupas Daniel Hardt. Padėkos Mišias kun. Albertas Abračinskas atnašaus Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, o vėliau banketas vyks Christos restorane.

BALTŲ DRAUGIJOS KONCERTAI

Naujosios Anglijos Baltų draugija šiais metais pradeda 31-ji koncertų sezoną. Koncertai vyks įprasta tvarka kiekvienos tautybės po vieną koncertą.

MŪSŲ KOLONIJOSE

South Bend, Ind. LIETUVIAI IN INDIANOS GUBERNATORIAUS KONFERENCIJOJ

Netoli 1,000 žmonių spalio 25 d. dalyvavo Indianos gubernatoriaus konferencijoje apsvarstyti senatvės problemų Century Center salėje. Gubernatorius Evan Bayh savo kalboje pasveikino visus dalyvius ir pranešė, kad Indianos valstija deda visas pastangas dėl gerovės tų, kurie yra daugiau kaip 65 metų savo namuose ar senelių įstaigose.

Viena iš programos kalbėtojų konferencijoje buvo Rita Šimkutė-Dargienė (Rita Dargis), tyrinėtoja St. Joseph County Prosecutors Office. Ji paaikšino, kaip senatvė yra tankiai išnaudojami ir kokias pastangas reikia daryti pagelbėti daugiau kaip pilnamečiams.

Rita su tėvais gyveno Marquette Parke Chicagoje, priklausė prie Švč. M. Marijos

Trisdešimt vieneri metai – graži metų pynė pasiekta klausytojų atsilankymu ir draugijos narių darbu. Finansiniai koncertai išsilaiko tikrai iš serijinių bilietų, kuriuos galima įsigyti pas valdybos narius ir kasoje prieš koncertus.

Pirmas koncertas įvyks lapkričio 12 d. Jį atliks latvių pianistė Guna Kurmis iš Stockholmo. Antras koncertas bus 1990 m. kovo 25 d.; šis koncertas skirtas lietuviams, jį atliks smuikininkė Elena Kuprevičiūtė-Bergen, dabar gyvenanti Cape Cod, jai akompanuos dr. Saulius Cibas. Trečiasis koncertas ruošiamas 1990 m. balandžio 30 d., jo atliks estų čeliste Kristina Vaska.

Maloniai kviečiame visus Bostono ir apylinkių lietuvius įsigyti serijinius bilietus ir atsilankyti į koncertus. Jūsų dalyvavimas užtikrins netik šiu metų koncertų pasisekimą, bet ir tolimesnę Baltų koncertų eigą. Laukiame visų.

Gimimo parapijos choro, kai ji vedė a.a. Ona Piežienė. Rita taip pat didžiuojasi, kad ji baigė Maria aukšt. mokyklą 1954 metais, kai ją taip pat baigė Joanna Piežaitė, dabar Mrs. McClone. Ritos tėvas buvo a.a. dr. Jonas Šimkus, dantistas, kurio kabinetas buvo Western gatvėj netoli 63 gatvės. Rita dabar gyvena South Bend mieste.

Taip pat iš lietuvių konferencijoje dalyvavo Izidorius Tavaras, kuris gyvena Merrillville, Indianoj.

Gubernatorius Evan Bayh įteikė pažymėjimo plaketę Stasiui Piežai už jo nuopelnus: „In recognition and appreciation of service to the Community and State. Your efforts on behalf of your fellow citizens and involvement in civic programs, have contributed to an improved quality or life for all“.

St. Pieža yra Starke County Council on Aging ir Little Company of Mary Health Facility San Pierre miestelyje direktorius.

Korespondentas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMŲ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus.

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.

Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirmą kartą bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

FOR RENT

Išnuomojamas 4½ kamb. modernus butas, pirmame aukšte su šiluma ir oro vėsinimu. Marquette Pk. apy. Suaugusiems.
Tel. 361-5594 arba 476-2242

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-6824. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimos Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

LEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

POVILAS PETKEVIČIUS
LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektivitys ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir sukta. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS
Genrikas Songinas

Knyga, kurią pradėjus norisi ir toliau skaityti. Istoriniai faktai ir nuotaikos, mitologija ir nuotykiškai susipynę į vaizdingus pasakojimus, kurių realybė nekelia abejonių.

Lengvai, sklandžiai skaitoma knyga, kuri tinka jaunam ir senam.

Gražiai apipavidalinta, kietais viršeliais, patraukliu dail. Ramintos Lapšienės aplanku ir vinjetėmis. Puiki dovana įvairioms progoms. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629**

Midland Federal Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

AMŽINO
IŠALO
ŽEMĖJE

Sukrečiantys vaikų ir paauglių atsiminimai iš pervedimų Sibiro gulaguose.

Knyga išleista atgimstančioje Lietuvoje.

Kaina su persiuntimu 12 dol. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629**
Illinois gyventojai dar prideda 80c. valst. mokesčio.

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Buv. Mannheimo dienraščio vyr. red. J. J. Deckert (su juo teko laisvais stipriai „susikirsti“) lietuvių tautybės Sov. Sąjungoje klausimu, dabar kelių vokiškų dienraščių korespondentas Maskvoje, net trijose dalyse aprašė šiandieninę padėtį Pabaltijo valstybėse. Atrodo, kad pirmą kartą toks ilgas straipsnis buvo skirtas Lietuvai. Tiesa, savo pranešimuose iš Maskvos jis dažnai minėdavo gintarų kraštą, mūsų tautą, visuomet skirdamas lietuvius nuo rusų tautybės. O dar taip neseniai gyvendamas Manneime (nuo mano gyvenamos vietovės tik 15 km.) lietuvius be jokio gailesčio jis suplakdavo kartu su rusais „Sovietrussen“ tautybe. Nepadėjo mano stipriai dokumentuoti laiški, kadangi savo paskutiniame 1985 m. birželio mėn 21 d. atsakyme Linos Kaciūšytės klausimu jis man rašė: „Staatsrechtlich ist sie zweifellos Sowjetrussin – valstybine teise, be abejonės, ji yra sovietinė rusė“.

Šiandieną tas pats J.J. Deckert jau kitaip „gieda“. Aplankęs Pabaltijo valstybes, jis jų gyventojus nevadina jau „Sovjetrussen“, bet visur ir visuomet skirdamas jiems „Litauer, Letten, Esten“ vardus. Ne iš jokios malonės, maldavimų ar prašymų. Gyvendamas ketvirtus metus Maskvoje vokiečių pažino rusų ir lietuvių skirtumą; gruzino ir armėno, pažino pavergtų tautų siekius, jų laisvės kovą ir gal net nepriklausomybės laikotarpį.

Savo ilgą pranešimą vokiečių pradeda nuo „Sajūdžio“ – didžiausios autonominės organizacijos. Užsienio korespondentus su „Sajūdžiu“ supažindino „Das kleine Litauen in Klaipėda (Memel)“ redakt. Rytas Stagelis. Atrodo, lietuvis gerai informavo užsieniečius, kadangi vokiečių nepagalėjo R. Stageliui gražių žodžių. Korespondentas mini „Sajūdžio“ atstovų pergale rinkimuose, nors pvz. ši autonominė organizacija tikėjo, kad rinkimuose dalyvaus tik 50% visų gyventojų, tačiau balsavo 85%. Buvo išrinkti 42 Sajūdžio nariai į tautybių parlamentą.

Kas atsitinka komunistiniame krašte po tokio aukšto laimėjimo? Pabaltijo sąlygose – dar ne perversmas. Juk „Sajūdis“ rėmė KP sekret. A. Brazauską (autorius rašo Vytautas Brazauskas), kadangi kaip ir Estijoje, taip ir Lietuvoje autonomai žygiuoja kartu su vyriausybe. Red. Ryto Stagelio teigimu, rinkimai parodė, kad „Sajūdis“ nėra kokia nors mėgėjų organizacija, bet jau politinė jėga. „Sajūdis“ skiriasi nuo radikalių grupių, pvz. „Lietuvos Laisvės Lygos“, kuri rinkimus boikotavo. Atrodo, ji skaldosi į mažesnes gruputes, leisdamas spausdinius. Tik pereitais metais jų pasirodė net 152. Steigiamos naujos partijos arba atkuriamos egzistavusios iki 1940 m.

Lietuviai bijo, kad jie gali pralaimėti tą, ką jie iki šiol yra pasiekę. Jaunas Klaipėdos žurnalistas yra gan pesimistiškai nusiteikęs. „Sajūdžio“ atstovai lankėsi Maskvoje, kur jie buvo priimti KP į politbiurą kandidato A. Lukjanovo. Lietuviai išsivežė įspūdį, kad Maskva nesupranta reikalo, arba ji nenori lietuvių suprasti. Jeigu jau pas vieną asmenį – M. Gorbačiovo studijų draugą – nerasta pritarimo, arba lietuvių reikalo nenorėta suprasti – ko pabaltiečiai gali laukti iš konservatyvių Kremliaus pareigūnų?

Į savo pranešimą vokiečių įjungė džiazo muziką rusų

Vladimirą Tarasovą. Atgauti Lietuvai nepriklausomybę jis teikia daug vilčių. Tačiau tenka eiti ir galvoti estišku keliu. Rusas gimė Archangelske, tačiau jis myli „dieses freies Land – šį laisvą kraštą“, apkaltindamas savo tautiečius įsijungimu į „Jedinstvo“ organizaciją, laikydamas nelaime „lygą“, iš kurios eilių girdimi „rusai ir žydai lauk“ baubimai.

Krikščionių demokratų partijos atstovai Vytautas Bogušis ir Petras Gražulis sako, kad daugpartinė valstybė yra normalus reiškinys, tačiau jie įspėja prieš didelį skaldymąsi.

Jų padėtis yra labai gera, kadangi už pečių stovi katalikų Bendrija ir kard. V. Sladkevičius. Apie 60-70% lietuvių yra katalikai, kurių pusė aktyvūs bažnyčios lankytojai.

Straipsnis baigiamas priminiu Ribbentropo-Molotovo pakto, numatant rugsėjo mėn. 28 d. surengti Vilniuje milžinišką demonstraciją, priverčiant Kremlių sutarties klausimu tarti žodį.

Prie H.J. Deckerio straipsnių buvo patalpinti atskirai Pabaltijo valstybių 12x10 cm. dydžio žemėlapiai, Vilnius (skliausteliuose „Wilna“) aiškiai mūsų sostinė, visi kiti miestai lietuviškais vardais, nors prie Klaipėdos skliausteliuose pridėta „Memel“, prie Tauragės – „Tauruggen“ ir Šiaulių – „Schaulen“.

Penktadienį, gegužės mėn. 12 d., antras vokiečių televizijos kanalas savo savaitinėje programoje „Ausland Journal – užsienio žurnalas“ po parodytų Panamoje, Argentinoje, Kinijoje ir kt. valstybėse svarbesnių įvykių, žiūrovus nukėlė į Svalikų bei Balstogės turgavietes. Mat, atidarius, iš Sov. Sąjungos pusės mažą pareinamą punktą (juk tai mūsų Lazdijai!), Lenkiją užplūdo vaizbūnai su įvairiomis prekėmis, atveždami vartotus bei naujus rūbus, televizijos ir radijo aparatus, net ir maisto produktus. Komentatorius, aiškindamas vokiečiams šią prekybą sakė, kad čia vartojamos daugiausiai lietuvių, lenkų ir rusų kalbos.

Savaitę anksčiau atskiras pusvalandis buvo paskirtas Kranto (vok. Cranz, rusišk.

Zelonogradsk) vasarviete. Su malonumu stebėjau, kadangi apleidžiant Lietuvą keletą dienų teko ten praleisti ir net pasimaudyti paskutinį kartą Baltijos jūroje ir po kelių dienų siauru traukinėliu pasiekti Karaliaučių, iš ten Breslau, Innsbrucką.

Ši graži Baltijos jūros juosta užsieniečiams nepasiekiamą, kadangi ji priklauso karinei zonai, tačiau vokiečiai komentatorius tiki, kad M. Gorbačiovas vieną dieną Krantą – Crancą atidarys. Vasaros savaitgaliais iš Karaliaučiaus ir jo apylinkių smelėtą paplūdimį aplanko apie 150 tūkst. gyventojų. Parodyti vasarvietės namai. Jie atrodo labai skurdžiai – tiesiog prašytė prašosi greito remonto. Turtinga turgavietė, daug parduodamų gėlių, daržovių, mėsos. Tai „privati“ rinka, žymiai brangesnė už valstybinę parduotuvę. Mėsos pristatytajai yra „Litauer – lietuviai“. Pietų vaisius ir tai lektuvais atskraidina Kaukazo tautų pirkliai, apmokėdami ne tik pigų skrydį, bet taip pat gaudami gražų pelną. Parduodami taip pat ir rūbai. Labai daug įvairiaspalvių švarkų, marškinių, suknelių.

Gegužės mėn. 14 d. Vakarų Vokietijos televizijos antras kanalas vakarinės žinioje vėl nukėlė žiūrovus į Pabaltijo kraštus. Parodžius žemėlapyje tris valstybes su užrašais „Litauen, Lettland, Estland“ Maskvos korespondentas nufilmavo Taline didelę demonstraciją bei sporto salę (scenoje laisvu Pabaltijo valstybių vėliavas), kurioje 350 Lietuvos, Latvijos, Estijos atstovų reikalavo Pabaltijo valstybėms nepriklausomybės. Sekė platus komentaras.

SUSIJUNGĘ 4 LIGONINĖS

Keturios Chicago ligoninės su 2000 lovų nutarė susijungti – Northwestern, Vaikų ligoninė, Evanstono ir Glenbrook ligoninės. Joms vadovaus naujai sudarytas Northwestern Helthcare centras. Visos tos ligoninės per metus turi apie 71,500 pacientų. Susijungimas vyks palaipsniui per trejus metus. Geriausių ligoninių specialistai galės padėti sergantiems bet kurioj ligoninėje. Tos ligoninės turi artimą ryšį su Northwestern universiteto medicinos mokykla.

1988 m. lapkričio 12 d. 10 val. ryto Tėvų Mairijonų koplyčioje prie „Draugo“ bus atnašaujamos šv. Mišios už LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGOS Chicagoje mirusius narius:

A.†A.			
Julius Grinkevičius	1952	Aleksandras Gaška	1977
Balys Špokevičius	1956	Bronius Barcevičius	1979
Matas Serepka	1957	Aleksandras Šeštokas	1979
Motiejus Rutka	1958	Algirdas Rimavičius	1979
Petras Laužikas	1959	Vytautas Aglinskas	1980
Kazimieras Jacevičius	1961	Prof. Kazimieras Alminas	1980
Prof. Vitas Manelis	1965	Vilius Žirgulevičius	1981
Prof. Vincas Katele	1967	Vaclovas Tallat-Kelpša	1983
Juozas Dauparas	1970	Jonas Dagsys	1985
Povilas Šalčius	1971	Balys Karazija	1985
Juozas Klevaitis	1971	Aldona Petravičienė	1985
Pranas Čerėgys	1972	Prof. Pranas Jucaitis	1986
Jonas Pročkys	1973	Kazimieras Brencius	1987
Elena Vaičiūnienė	1973	Prof. Jonas Paltarokas	1987
Alfonas Putna	1973	Salomėja Janulaitienė	1987
Juozas Sadūnas	1974	Natalija Santariene	1987
Jonas Bertašius	1975	Izabelė Sinkevičiūtė	1988
Alfonas Indreika	1976	Jurgis Sklerys	1988
Alfonas Murelis	1977	Prof. Balys Vitkus	1988
Juozas Belūnas	1977		

ir visus kitus agronomus, mirusius Sibire, Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje.
Kviečiame visus kolegas ir šeimas dalyvauti.

Lietuvių Agronomų sąjunga Chicagoje

NEW JERSEY, NEW YORK – „Lietuvos Atsiminimai“, pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas – direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

A.†A. ANDRIUS ABARIUS

Visų vadinamas Andriuku, po sunkios ligos mirė 1989 m. spalio 26 d., sulaukęs 74 metų amžiaus.
Palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.
Nuliūdę draugai.

A.†A. ANTANAS JUODZEVIČIUS

Gyveno Chicagoje, Bridgeport apylinkėje.
Mirė 1989 m. lapkričio 6 d. 12:15 val. ryto, sulaukęs 77 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje, Leliūnų valsč., Plepiškių kaime. Amerikoje išgyveno 38 m.
Laidotuvėmis rūpinasi Antoinette Kominsky ir kiti draugai.
Kūnas pašarvotas trečiadienį, lapkričio 8 d. nuo 2 iki 9 v.v. Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 S. Lituanica Ave.
Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 9 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Tautines lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę draugai.
Laidotuvių direkt. Jurgis F. Rudminas. Tel. 927-1138

A.†A. BALYS PETRONIS

Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Brighton Parko apylinkėje.
Mirė 1989 m. lapkričio 6 d., 4 val. p.p.
Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje, Skiemonių valsč. Amerikoje išgyveno 38 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Wilma, posūnis Richard Young su žmona Rūta, keturi anūkai ir penki proanūkai bei kiti giminės.
Priklausė Vytauto Didžiojo šaulių kuopai, Tauragės klubui ir Pensininkų organizacijai.
Kūnas pašarvotas trečiadienį, lapkričio 8 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.
Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 9 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Tautines lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę žmona, posūnis, anūkai ir proanūkai.
Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

PADĖKA A.†A. VYTAS BUTKUS

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas, Uošvis ir Senelis mirė po ilgos sunkios ligos š.m. rugpjūčio mėn. 5 d.
Nuoširdžiai dėkojame visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems, atsilankiusiems atsilankinti su velioniu koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems velionį į Amžino Poilsio vietą.
Širdingai dėkojame už gausius paguodos žodius, Mišias, laiškus, užuojautą širdies ir gražius vainikus.
Giliai dėkojame kun. Vitui Mikolaičiui už velionio lankymą namuose, maldas koplyčioje, už atnašavimą šv. Mišių, jautrų pamokslą ir palydėjimą į kapines.
Širdingai dėkojame operos solistei Danutei Stankaitytei už gražų ir jautrų giedojimą šv. Mišiose.
Širdingai dėkojame velionio draugams veteranams V.F.W Post 177, Don-Varnas Post #986 American Legion už velionio palydėjimą į Amžino Poilsio vietą su kariškėmis apeigomis.
Širdingai dėkojame karsto nešėjams.
Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą ir nuoširdų patarnavimą.
Giliai liūdinti šeima.

Mirus

SIGITO GUDŽIO TĖVUI

nuoširdžiai užuojautą SIGITUI ir jo artimiesiems reiškia

„Vaidilutės“ teatro grupė

DRAUGAS, trečiadienis, 1989 m. lapkričio mėn. 8 d.

5

A.†A. ANTHONY L. MATUL

Gyveno Cicero, IL.
Mirė 1989 m. lapkričio 3 d., 9:07 vakaro, sulaukęs 89 m. amžiaus.
Gimė Rusijoje.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Helen, sūnus Ralph, duktė Cecilia, posūnis Bernard Moust, aštuoni anūkai ir šeši proanūkai.
Velionis buvo vyras pirmos žmonos a.a. Valerijos ir patėvis a.a. Raymond Moust.
Kūnas buvo pašarvotas sekmadienį, lapkričio 5 d. ir pirmadienį, lapkričio 6 d., nuo 2:30 iki 9 v.v. Vance koplyčioje, 1424 S. 50th Ave., Cicero, IL.
Laidotuvės įvyko antradienį, lapkričio 7 d. Iš koplyčios 9 val. ryto buvo atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuliūdę žmona, sūnūs, duktė ir anūkai.
Laidotuvių direkt. Vance Funeral Home. Tel. 652-5245.

A.†A. EUGENIJAI ZUBRICKIENEI

mirus, jos seserį v.s. ALBINĄ RAMANAUSKIENĘ ir jos visą skautišką šeimą didžio liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.
„Aušros Vartų“ tunto sesės ir vadija

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Dr. Arvydas Žygas Chicago Lietuvos gerai pažįstamas savo folkloriniais darbais, gavęs Fulbrighto stipendiją, kuri skiriama tik gabiems profesoriams, dėsto jau antri metai Vilniaus universitete, o dabar savanoriškai dėsto ir daug studentų sutraukia Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Šis universitetas tik kuriasi, remiasi daugiausiai savanoriškais profesoriais.

x Doktorai Rosvita ir Kazys Ašokliai iš Vakarų Vokietijos atvyko į Chicago ir lanko savo gimines. Jie apsisotjo pas Anną ir Augustiną Ašoklius Berwyne, IL.

x Danutė Bindokienė praneša, kad „Draugo“ lapkričio 4 d. laidoje, straipsnyje „Lietuvių švietimas“, įsivėlė netikslumas. Rašoma, kad „Milda Lenkauskienė, PLB šveitimo reikalų vedėja, pasirūpino Danutės Bindokienės knygos apie lietuviškas tradicijas išleidimu“. Iš tikrųjų knygos sumanytojai – Birutė t. Jasaitienė (tuometinė PLB švietimo reikalų vedėja) ir dr. Tomas Remeikis. Jie su tuo samanytu kreipėsi į mane, o vėliau jie pasirūpino parašytos knygos spausdinimu. M. Lenkauskienė PLB švietimo reikalų vedėjos pareigas perėmė, kai minėtoji knyga jau buvo išspausdinta.

x Specialus užpirkimas Lietuvoje žinomų video magnetofonų Toshiba 83 CZ. Šiuo metu jo kaina tik 295 dol. Transpak, Romas Pukštys, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Kad 35 svarų maisto siuntinis pasiektų jūsų gimines iki Kalėdų, reikia jį užsisakyti dabar. Liko tik 37 vietos. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9-5 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS NAKAS
505 Pleasant St., Ste. 202-C
St. Joseph, MI 49085
Tel. 616-983-4130
Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michigano lietuvius

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Grafikė Livija Lipaitė, lydimą Č. Grincevičiaus ir savo brolio, lankėsi „Draugo“ redakcijoje ir spaustuvėje. Jos paroda su dideliu pasisekimu praėjo savaitgalyje Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje, Chicagoje. Pati dailininkė yra iš Los Angeles, parodas jau seniai ruošia įvairiose lietuvių gyvenamosiose vietose.

x Žemaičių Kultūros klubo prieš metų pabaigą susirinkimas bus trečiadienį, lapkričio 15 d., 1 val. p.p. Zigi Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi susirinkimą atsilankyti. Po susirinkimo bus vaišės.

x „Sovietų šaltiniai, panaudojami įrodant pilietybės atėmimą: pagal Juozo Kungio bylą“, knygos, paruštos filosofijos ir teisės dr. adv. Augustino Izedelio, sutiktuvės šį penktadienį, lapkričio 10 d., 7:30 val. vak. vyks Jaunimo centro kavineje. Knyga aptars ir klausimus atsakinės pats autorius. Vakaronė rengia Lituanistikos tyrimo ir studijų centras.

x Šv. Pauliaus Dukterys lapkričio 17 d., penktadienį, savo įsikūrimo Chicagoje pamėnėjimui Hilton Hotel and Towers rengia vakariene su šokiais. Bus paminėti mirę lenkai kankiniai ir Lech Walesa, bus įteikti atžymėjimai nusipelnusiems asmenims. Šv. Pauliaus Dykterys užsiima katalikiškų knygų leidimu ir misijonieriškais darbais.

x Rožinis ir šv. Mišios bus aukojamos lapkričio 10 d. 6:30 v.v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Nuosirdžiai kviečiame. Židinys.

x Dirvos 75 jubiliejinį metų atidarymo vakariene bus gruodžio 9 d. 6:30 v.v. Lietuvių Tautiniuose namuose. Bičiuliai ir skaitytojai maloniai kviečiami ir laukiami. Rezervacijoms skambinti dienos metu: V. Lenkevičienei 776-3547; vakarais: E. Oželienei 254-7553.

x Ilinojaus Doktorų ir Dantų gydytojų draugija šaukia susirinkimą š.m. lapkričio 12 d., 1:30 v. p.p. (1:30 P.M.) Pasaulio Lietuvių centre. Vakariene 15 dol. asmeniui. Rezervacijoms skambinti 585-7755.

x JUOZAS BACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas — veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233.

x KASOS Chicago skyriai neveiks šeštadienį, lapkričio 11 d. ir pirmadienį, lapkričio 13 d.

x Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“ rengia Madu parodą, kurioje bus modeliuojami parodiniai, Lietuvoje siūti ir megzti drabužiai. Paroda bus Jaunimo centro didžiojoje salėje gruodžio 10 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Į parodą bilietus ar stalus galima užsakyti pas Aliciją Brazaitienę tel. 598-8331 arba Vaznelių prekyboje.

x PATRIA dovaninių ir elektronikos prekių parduotuvėje dabar galite gauti Lietuvoje pageidaujama elektroninių prekių sumažintomis kainomis. P.v. M7 arba Hitachi kamkorderiai tik 999 dol. Siunčiame prekes į Lietuvą kargo — oro linija. Dovanos greitai ir saugiai pasiekia jūsų gimines. PATRIA 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 778-2100. Atidaryta kasdien: 10 v. r. - 5:30 v.p.p. Sav. A. ir F. Šlutai.

x JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba posėdžiavo savo būstinėje lapkričio 4-5 d. Chicagoje. Iš Akrono buvo atvykęs Pranas Joga. Iš Washingtono buvo atvykęs Asta Banionytė, Visuomeninių reikalų tarybos reikalų vedėja. Valdybos nariai dalinosi informacijomis apie nuveiktus darbus ir ateities planus ir aptarė, kaip pagerinti šių žinių perdavimą apylinkėms bei apygardoms ir net Lietuvoje gyvenantiems, kurie šiuo metu labai domisi Lietuvių Bendruomene ir jos veikla. Platesni pranešimai vėliau.

x „Sutartinė“ — dainuojančios jūrų skautės iš Toronto atvyksta į „Nerijos“ jūr skautių tunto dvidešimtmečio šventę ir ta proga šeštadienį, lapkričio 18 d., atliks koncertą visuomenei. Koncertas bus Lietuvių centre Lemonte.

x Vytautas Lapėnas, kuris vaidins pagrindinę rolę „Vaidilutės“ teatro statomo „Daktaro Gervydo“ spektaklyje lapkričio 12 d. Jaunimo centre, praves „Lituanicos“ futbolo klubo su kaktuvinio pokylio programą lapkričio 18 d. Lietuvių Tautiniuose namuose.

x Union Pier, Mich., Lietuvių draugija per metinį narių susirinkimą nutarė „Draugui“ paskirti 50 dol. auką, kurią draugijos pirmininkas E. Vengiskas atsiuntė su A. Mikšto išdininko parašu. Labai dėkojame visiems draugijos nariams už lietuviško žodžio rėmimą.

x Kompiuteriai į Lietuvą — mūsų specialybė. Parduodame ir persiunčiame kompiuterius į Lietuvą. Kompiuteriai pritaikinti Lietuvos elektrai. Persiuntimas apdraustas. Informacijai skambinti vakarais: 312-386-1823, Ugis Sprudžs, 411 N. Maple, Oak Park, IL 60302.

x Pailsėkite ir pasilinksinkite kabarete, atvežtame iš Lietuvos, lapkr. 8 d. 7:30 val. v., Jaunimo centro kavineje. Rengia Toliaus ir Pranas Šluta radijo programa „Lithuanian-American Radio“. Bilietų kreipkitės į parduotuvę „Patria“: tel. 312-778-2100.

x ALTS Chicago skyriaus metinis susirinkimas įvyks š.m. lapkričio 12 d., sekmadienį, 2 v. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie. Sąjungos nariai kviečiami dalyvauti.

x Naujausias žinios iš Lietuvos kasdien girdimos ne tik naujais, bet ir senais Grundig radijais. Gradinskas, 2512 W. 47 St. 376-1998.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x Pigiai parduodame Lietuvoje tinkančius video ir kompiuterius. Kainos labai žemos. Toshiba 83 CZ, PAL Secom DK — 310 dol.; AKAI multi-sistemas — 490 dol.; video kamera National M7 — 960 dol.; video kamera Hitachi 600 — 965 dol. Kompiuteriai įvairios konfigūracijos, pradedant nuo 900 dol. ir baigiant 6,000 dol. Kreiptis į Arūną, 10 v. r. - 4 v. p.p., tel. 312-579-3243.

x Keičiame dolerius į rublius aukštu santykiu. Parduodame automobilius ir namus Lietuvoje. Kreiptis į Tomą, 10 v. r. - 4 v. p.p., tel. 312-579-3243.

Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

UŽ DEŠIMT METŲ

Už dešimt metų aš jau būsiu baigusi muzikos studijas ir lankysiu universitetą. Norėčiau kitus mokytį skambinti pianinu. Baigusi universitetą, dar norėčiau studijuoti teisę. Jau būsiu aplankiusi mūsų tėvynę Lietuvą ir pamąčiusi daug kitų pasaulio kraštų. Būsiu aktyvi lietuviškoje veikloje. Gal turėsiu gerą darbą, ištekėsiu ir auginsiu keturis vaikus. Savo vaikus mokysiu lietuvių kalbos ir kultūros, nes lietuviybė man yra labai svarbi.

Kristina Baršauskaitė

Už dešimt metų aš norėčiau stoti į kariuomenę. Po trijų metų karinės tarnybos, būsiu sportininkas lengvatletis. Lankydama universitetą, studijuosiu matematiką, karinę treniruotę ir gamtos mokslus. Man nerūpi kokios tautybės bus mano žmona ir kiek aš turėsiu vaikų. Laisvalaikiais aš piešiu karikatūras. Jei būsiu talentingas ir užteks man laiko išleisiu karikatūrų knygą.

Juris Batraks
Visi Toronto Maironio aukšt. lit. m.-los mokiniai Kanadoje. (Jubiliejinis metraštis).

SUGRĮŽAU

Aš vakar sugrįžau iš kitos planetos, kuri vadinasi Raumiškla. Planeta buvo labai graži. Visi ten kalbėjo tik lietuviškai.

Aš sutikau Darių. Jis man atrodė keistas, kaip ir visi planetos žmonės. Jie buvo žali ir turėjo antenas ant galvų, bet jų kūnai buvo tokie kaip mūsų. Darius man leido gyventi kartu su juo.

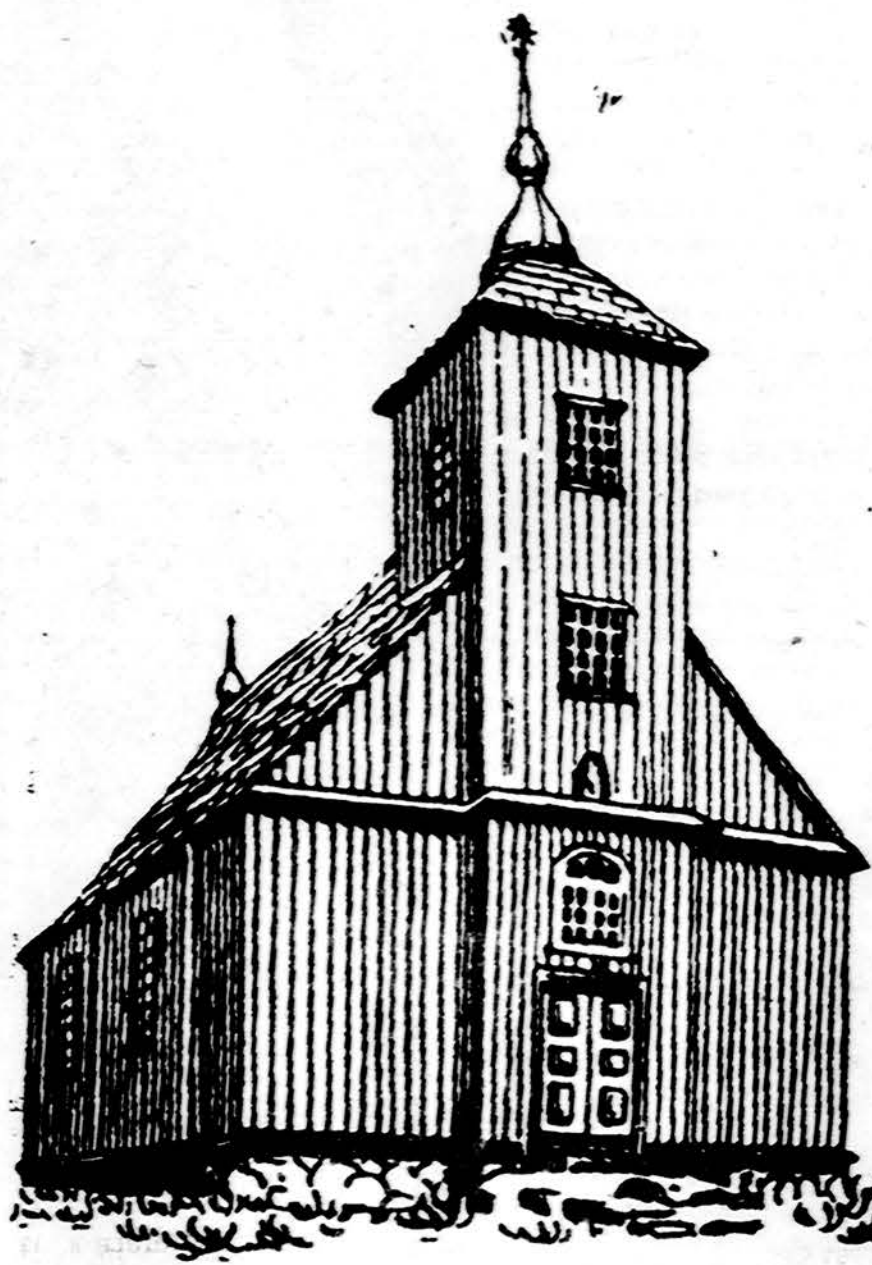
Raumiškla buvo gražesnė už mūsų žemę. Niekas nieko nežudė, visi labai gerai elgėsi. Nebuvo karų, visur buvo puiku. Augo gražūs medžiai, žydėjo gražios gėlės. Jūros, upės ir ežerai bangavo nuo vėjo.

Aš sutikau Rielą. Jis buvo blogas ir piktas. Jis nieko nemėgdavo, o aš galvojau, kad viskas šioje planetoje buvo puiku. Darius mane perspėjo, kad Rielas yra blogiausias vyras planetoje. Niekas jam nepatinka. Aš pasiryžau pasikalbėti su juo ir sužinoti kodėl jis toks piktas.

Aš nuejau į jo namus. Rielas tuoj pradėjo šaukti. Aš jį nuraminau. Kai aš kalbėjau su juo, buvau nustebinta, kad jis su manimi kalbėjo. Aš jį paklausiau: „Kodėl tu esi blogas? Tu kalbėdamas su manim esi geras“. Jis man paaiškino: „Gyvendamas žemėje jaučiausi blogai, nes žmonės kariaudavo. Aš buvau vagis. Mano draugas Petras privertė mane vogti. Policininkai ieškojo manęs. Aš nuskradau į Raumiškla. Čia žmonės buvo linksmi. Tas man nepatiko, nes mano gyvenimas buvo baisus. Aš nutariau taip daryti, kad visų gyvenimas būtų baisus“.

Aš jį prikabinau, kad jis būtų geras. Aš jam paaiškinau, koks gražus šios planetos pasaulis. Raumišklos planetos gyventojai buvo nustebę jo pasikeitimu. Jie mane laikė didvyre. Po to man reikėjo grįžti į žemę. Kai aš užaugsiu aš Raumiškloje gyvensiu, kur yra ramybė ir visi kalbės lietuviškai.

Loreta Viržintaitė,
Marquette Parko lit. m.-los mokinė („Vyturėlis“).

Medinė Lietuvos bažnytkaimio bažnytelė, kurioje žmonės renkasi lapkričio 2 d. pasimelsti už savo mirusius artimuosius.

KAIP PAMATYTI MIRUSIO ŽMOGAUS VĖLĖ

(Lietuvių tautosaka)

Vėlinių proga iš senų žmonių pasakojimų.

Duobkasiai, kasdami duobes kapinėse, tarp savęs kalbėjosi. Vienas iš jų tarė: „Kaip reikia pamatyti žmogaus vėlę?“ Antras truputį pagalvoję atsakė: „Štai atveža numirėlių su karstu, kuriame yra skylutė vietoje iškritusios medžio šakos lentos. Tu pro tą skylutę pažiūrėk ir pamatysi“. Tas žmogus taip ir padarė. Vos tik mirusi atlydėjo, jis tuoj prie karsto ir pro skylutę pažiūrėjo. Tuoj ant karsto viršaus atsirado vėlė trijų metų kūdikio išvaizdos. Žmogus labai nusigando. Kai numesė karstą į bažnyčią, klebonas laikė Mišias, o vėlė aplink karstą vaikščiojo. Paskui numesė karstą į kapines. Kai įleido karstą į duobę, vėlė stovėjo ant krašto duobės. Vėlės judesius ir pačią vėlę matė tik tas vienas žmogus, kuris žiūrėjo pro karsto skylutę. Parvažiavo namo, o vėlė ėjo paskui jį. Giminaičiai drauge su duobkasiais susėdę pietų valgyti ir vėlė atsisėdė prie kryžiaus, kuris kabojų prie sienos. Velionio žmona visiems atnešė maisto. Vėlė į visų lėkštes kaišėjo savo pirštą, po to vėl atsisėdė prie kryžiaus. Vėliau vėlė sekė kiekvieną žmogaus žingsnį. Duobkasytis iš baimės mirė. (Papasakojo I. Banaitienė iš Devynuonių kaimo, Gudžiūnų valsčiaus. Užrašė Br. Banaitis, 1930 m.).

Iš dr. J. Balio archyvo

LINKIME SVEIKATOS

Iš lietuviškos spaudos sužinojome, kad mūsų mielas poetas Jonas Minelga yra sunkiai susirgęs ir nebegali parašyti mums gražių eilėraščių. Linkime poegui greitai pasveikti ir vėl sugrįžti pas mus su nauja kūryba.

„Tėvynės žvaigždutės“ skaitytojų vardu,

Redaktorius

Viktoras Šimaitis

MES IR LIETUVA

Mes — lietuvių tautos atžalėlės, Mes — šakelės tėvynės želmens, Pasilgom šaltų šaltinėlių Ir tėvynės upelių vandens!

Lietuva — mums daina lakštingėlės, Lietuva — mums žiedelis obelės! Lietuva, kaip laukų vyturėlis, Laisvės giesmei į dangų pakils!

Amžių Tėve, priglauski tėvynę, Kaip paukštelį po savo sparnu. Laimink dirvą sėjos pirmutinės Laisvo krašto artojų jaunų!

GALVOSŪKIS NR. 29

(Žiūrėkite piešinėlį)

Sujungę taškus sužinosite kas yra nupiešta. Parašykite piešinio pavadinimą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 30

(Žiūrėkite piešinėlį)

Nupieštų daiktų pavadinimus parašykite bendrine lietuvių kalba. (5 t.)

GALVOSŪKIO NR. 7 ATSAKYMAS

Parodos katedroje buvo toks parašas: „Nučiulpto saldainio (lollipop) lazdelė“.

GALVOSŪKIO NR. 8 ATSAKYMAS

Tas žmogus mėgo gerti saldžią kavą, todėl bekalbėdamas su stalo svečiu, automatiškai įbėrė į kavą cukraus. Kai padavėjas antrą kartą atnešė kavą, pridėjęs lūpas paragavo, kava buvo saldi, iš to suprato, kad padavėjas atnešė tą pačią kavą išėmęs iš jos mušę.

GALVOSŪKIO NR. 9 ATSAKYMAS

1. Keturi, 2. dešimt, 3. šeši, 4. dvylika, 5. dvidešimt.

GALVOSŪKIO NR. 10 ATSAKYMAS

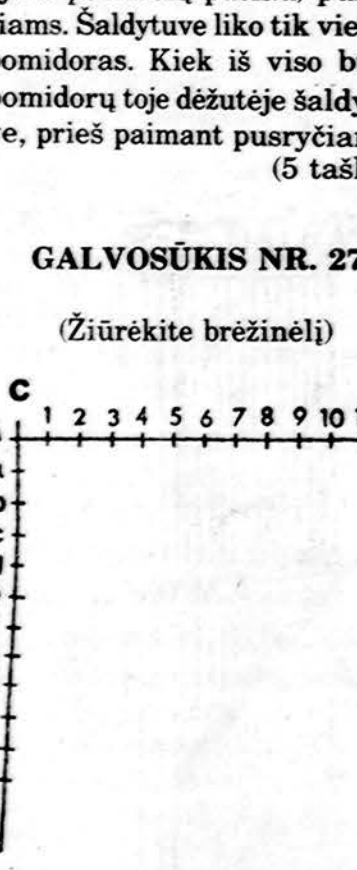
Šis automobilis buvo užregistruotas Illinois valstijoje. Juodosios rasės žmonėms Lincoln vardas yra svarbus, nes jis panaikino vergiją Amerikoje.

GALVOSŪKIS NR. 26

Jonuko šeimininkė šaldytuve laikė dėžutę pomidorų. Viena rytą šeimininkė išėmė iš šaldytuvo pusę visų pomidorų ir dar vieno pomidoro pusę (perpjovė pomidorą pusiau) pusryčiams. Šaldytuve liko tik vienas pomidoras. Kiek iš viso buvo pomidorų toje dėžutėje šaldytuve, prieš paimant pusryčiams? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 27

(Žiūrėkite brėžinėlį)

Čia matote 2 tiesias linijas AB ir CD. Pirmoji išdalyta į 11 dalių, pažymėtų skaičiais. Antrąji padalyta taip pat į 11 dalių, pažymėtų raidėmis. Su linijote reikia sujungti skaičių ir raidžių brūkšnelius, kad atliktus visą darbą, gautumėte lankelį, kuris turi sudaryti ketvirtadalį skritulio. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 28

Žemiau parašyti keli sakiniai, kurių vieni išreiškia teisingą mintį, kiti neteisingą. Jums reikia pasakyti taip ar ne. 1. Prieskonis imbieras (ginger) yra gaunamas iš augalo lapų. 2. Sportininkų vartojamos lazdos yra truputį ilgesnės, negu 36 inčiai. 3. Norint sužinoti Mississippi upės pradžią, reikia važiuoti į Kanadą. 4. Kūbas turi 6 šonus (pusės). 5. Petrified miškų yra Arizonoje. (5 taškai)